

depenses-militaires-les-pistes-d-emmanuel-macron-pour-pousser-le-reveil-europeen-20250302?msocid=2957a506ccbc67243c38b16bcd946649

Павлюк О., Олійник Т. (2025) Макрон пояснив, що ідея розміщення «миротворців» в Україні не стосується лінії зіткнення. *Українська правда*. Режим доступу <https://www.pravda.com.ua/news/2025/03/26/7504714/>

Сидоренко С., Тищенко К. (2025) Франція і Британія ще не визначилися з параметрами можливого контингенту в Україні. *Українська правда*. Режим доступу <https://www.pravda.com.ua/news/2025/05/10/7511667>

Участь Володимира Зеленського в засіданні лідерів країн коаліції охочих. (2025). *Офіс Президента України*. Режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=oiu6GqwJLQ&t=17s>

Що таке «коаліція охочих» і чим вона допомагає Україні. (2025). *Незалежна антикорупційна комісія*. Режим доступу <https://nako.org.ua/news/shho-take-koaliciya-oxochih-i-chim-vona-dopomagaje-ukrayini>

Кирило СОЛОВЙОВ

студент кафедри міжнародних відносин і аудиту
НТУ «Дніпровська політехніка»

Науковий керівник - к.і.н., доц. Олександра ДВУРЕЧЕНСЬКА

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Інформаційна безпека є однією з найбільш актуальних та складних проблем у сучасному світі. Україна, яка прагне до європейської інтеграції, зазнає особливих викликів у цій сфері через внутрішні й зовнішні загрози, які вимагають комплексного та системного підходу до забезпечення інформаційної безпеки. Особливо зараз, в період повномасштабного вторгнення, інформаційний простір України зазнає різноманітних атак, дезінформації та фейків, що мають на меті повне руйнування довіри громадян до ЗМІ, влади та в загальному становлять велику загрозу для інформаційної та національної безпеки України в контексті інтеграції в ЄС. Для України, яка опинилась у центрі гібридної війни, побудова ефективного партнерства з Європейським Союзом у сфері інформаційної безпеки є питанням захисту національних інтересів, а для ЄС - способом укріплення безпеки в європейському регіоні.

Питання інформаційної безпеки постало особливо гостро після подій Революції гідності та початку війни на Сході України. Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України» було оприлюднено указом Президента України від 28 квітня 2014 року. Воно мало на меті розробку і розгляд Верховною Радою України законопроектів,

спрямованих на протидію інформаційній агресії іноземних держав - основним методом боротьби була заборона «ворожих» телевізійних каналів. Саме тоді почала набирати обертів російська пропаганда, що становить загрозу інформаційній безпеці країни й зараз. У сучасних умовах інформаційна сфера використовується як інструмент геополітичного впливу. Кібератаки, кампанії дезінформації, підрив довіри до демократичних інституцій – усі ці загрози стали регулярним компонентом російської агресії, яка почала активно впроваджуватись і застосовуватись ще більш агресивно та радикально. У відповідь ЄС та Україна розпочали формування стратегічного партнерства, спрямованого на побудову спільної цифрової та інформаційної безпекової системи (Кришталь, 2024).

Європейський Союз активно підтримує ініціативи щодо зміцнення українського кіберпростору: від технічної допомоги до політичної підтримки. Так, 2023 року було підписано угоду між Україною та Агентством ЄС з кібербезпеки (ENISA), що стала першим прикладом інституціональної співпраці з країною-партнером поза межами ЄС. Підписання угоди дозволило поглибити обмін оперативною інформацією про кібератаки, створити канали швидкого реагування та координувати дії у сфері критичної інфраструктури. Співпраця також стосується розробки законодавчих змін: Україна поступово гармонізує своє кіберзаконодавство до стандартів Директиви NIS2 (Разом, 2023).

Основні загрози в сфері інформаційної безпеки становлять дезінформація та маніпуляції. Їм протидіють українські інституції за підтримки європейських партнерів: платформи StopFake, VoxCheck, Центр стратегічних комунікацій та безпеки активно отримують грантову підтримку ЄС для боротьби з фейками та розбудови інформаційної гігієни.

Системний розвиток партнерства України та ЄС в сфері інформаційної безпеки включає також участь у програмах EU4Digital, CyberEast та CEPOL, що дають змогу не лише навчатись найкращим практикам у сфері кіберзахисту, а й створювати фахову мережу спеціалістів. Навчальні тренінги для CERT-команд та обмін досвідом стали реальними інструментами боротьби з кіберзагрозами.

Сучасні виклики в безпековій сфері вимагають від держави розробки та впровадження ефективних правових механізмів, здатних регулювати діяльність у цифровому середовищі, захищати критичну інфраструктуру та гарантувати права громадян на недоторканність приватного життя і безпеку даних. Розробка комплексної правової бази включаючи в себе визначення відповідальності за кіберзлочини, впровадження стандартів кіберзахисту та забезпечення механізмів міжнародного співробітництва для боротьби з глобальними загрозами. Українські інституції досі не інтегровані до CERT-EU - ключової платформи обміну кіберзагрозами. Велика нестача спеціалістів в IT-сфері ускладнюють кадрове забезпечення кібербезпеки. Також вразливою залишається сфера стратегічних комунікацій через російські наративи, які досі мають вплив (Шевчук, 2024).

Таким чином, партнерство Україна та ЄС у сфері інформаційної безпеки дозволить не лише захистити український інформаційний простір, а й робить Україну важливим елементом європейської інформаційної системи безпеки.

Список використаних джерел

- Кришталь, Б. (2024). Інформаційна безпека України в контексті євроінтеграції. *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*. Режим доступу <https://ipacs.knu.ua/pages/osn/2/news/2112/files/0272b88d-fb7b-412a-a591-5dd7c7f98766.pdf>
- Разом – на захисті кіберпростору: Держспецзв’язку, НКЦК та ENISA підписали угоду про співпрацю. (2023). *Державна служба спеціального зв’язку та захисту інформації України*. Режим доступу <https://cip.gov.ua/ua/news/razom-na-zakhisti-kiberprostoru-derzhspeczv-yazku-nkck-ta-enisa-pidpisali-ugodu-pro-spivpracyu>
- Шевчук М. О. (2024). Сучасні виклики і загрози в сфері інформаційної безпеки держави. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. (6). Режим доступу http://apnl.dnu.in.ua/6_2024/27.pdf

Володимир СЕМЕНЮК

аспірант за спеціальністю політологія
Волинський національний університет ім.
Лесі Українки

ДЕМОКРАТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНИ: ВІД ПОСТРАДЯНСЬКОЇ АВТОРИТАРНОЇ СИСТЕМИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Тема демократичної трансформації є надзвичайно актуальною для багатьох країн, зокрема для України, яка протягом останніх десятиліть перебуває на шляху переходу від пострадянської авторитарної системи до демократії. Демократична трансформація охоплює не лише політичні, а й економічні, соціальні та культурні зміни, що мають на меті створення більш відкритого, прозорого і підзвітного уряду, який служить інтересам громадян.

Демократична трансформація – це процес переходу від авторитарного або напівавторитарного режиму до демократії, коли державні інститути, політична культура і громадські практики змінюються таким чином, щоб забезпечити більш широку участь громадян у політичному процесі, гарантувати основні права і свободи, забезпечити верховенство права і створити механізми підзвітності влади. Цей процес зазвичай супроводжується змінами в інституціях,